

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3031/05
13.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, Biljane Dragojević i Branislave Apostolović, članova veća, u parnici tužilaca: AA, BB i VV, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog GG, čiji je punomoćnik BA, advokat, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.314/05 od 15.avgusta 2005. godine, u sednici održanoj 13.aprila 2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Kraljevu Gž.314/05 od 15.avgusta 2005. godine i presuda Opštinskog suda u Kraljevu P. 510/03 od 20.septembra 2004. godine, i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kraljevu P.510/03 od 20.septembra 2004. godine, stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužilaca da se tuženi obaveže da im isplati na ime naknade nematerijalne i materijalne štete novčane iznose bliže opisane u tom delu izreke, kao neosnovan. Stavom drugim izreke obavezani su tužioci da tuženom naknade troškove parničnog postupka.

Presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž.314/05 od 15.avgusta 2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužilaca i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravosnažne presude Okružnog suda tužioci su blagovremeno izjavili reviziju, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana.

Prema činjeničnom utvrđenju prvostepenog suda, dana __ 1993. godine dogodila se saobraćajna nezgoda na magistralnom putu aa-bb, u mestu DD. Kritičnom prilikom svedok, ranije tuženi u ovom postupku, ĐĐ, upravljao je traktorom marke "__" reg. oznake SO ___ vlasništvo tuženog GG. Ne pridržavajući se saobraćajnih propisa izazvao je saobraćajni udes sa putničkim vozilom marke "__", reg. oznake __ kojim je upravljao tužilac AA. U ovoj saobraćajnoj nezgodi svi tužioci su zadobili teške telesne povrede, a supruga tužioca AA je zadobila smrtonosne povrede. Svedok ĐĐ koji je upravljao traktorom tuženog osuđen je pravosnažnom krivičnom presudom na kaznu zatvora.

Utvrđeno je da u vreme saobraćajne nezgode tuženi i njegovi članovi porodice nisu bili kod kuće, a tuženi je poverio svedoku ĐĐ da u njegovom odsustvu čuva domaćinstvo s tim da koristi samo jednu prostoriju u kojoj bi boravio. Međutim, ĐĐ je neovlašćeno i protivpravno isterao traktor iz garaže i bez ključa stavio u pogon, te na putu izazvao navedenu saobraćajnu nezgodu.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da tuženi nije odgovoran za nastalu štetu i primenom člana 175. Zakona o obligacionim odnosima odbio tužbeni zahtev tužilaca kao neosnovan. Drugostepeni sud prihvatajući ove razloge, nalazi da se tuženi ponašao kao dobar domaćin, jer izvadio ključ iz brave traktora, pa se njegova savest ne može dovesti u sumnju a time i njegova odgovornost u smislu člana 174. stav 2.Zakona o obligacionim odnosima.

Izraženo pravno stanovište sudova u pogledu primene propisa relevantnih za ocenu neosnovanosti zahteva tužilaca za sada se ne može prihvatiti. Razlozi presude, nezavisno od toga da li je usvojen ili odbijen tužbeni zahtev, nužno moraju da izražavaju jednu objektivno prihvatljivu ocenu i analizu celine tog spornog događaja, sa stanovništva pravilne i celovite verifikacije svih izvedenih dokaza. Takav jedan pristup u obrazloženju pobijane presude očigledno izostaje, pa se i razlozi u pobijanoj presudi (kako u pogledu činjeničnog osnova tako i u pogledu pravnog osnova) pokazuju potpuno nejasnim. Nalazeći da je svedok ĐĐ više puta menjao iskaz pred sudom u pogledu činjenice da li je bio ključ u bravi ili da li je bio akumulator na traktoru, drugostepeni sud nalazi da je najverodostojniji iskaz navedenog svedoka koji je dao u istražnom postupku u svojstvu okrivljenog na zapisniku od 17. maja 1993. godine u krivičnom predmetu K. 154/93-95, u delu izjave: da bi isterao traktor od koga nisam imao ključeve uzeo sam šrafčiger i paljenje traktora sam izvršio spajanjem pomoću šrafčigera, aternatora i mase traktorom otišao do komšije". U tom pogledu se zanemaruju identični iskazi svedoka ĐĐ na zapisnicima sa glavne rasprave od 20.maja 1996. godine i 2.jula 2004. godine iz kojih proizilazi da je svedok u to vreme bio zaposlen kod tuženog i da je povremeno vozio navedeni traktor kad je to bilo potrebno, a tome se tuženi nikada nije protivio. Suprotne izjave svedoka u delu iskaza u krivičnom predmetu i u ovoj parnici, u pogledu načina pokretanja traktora iz garaže tuženog ne mogu dovesti do činjeničnog i pravnog zaključka o verodostojnosti iskaza datog u krivičnom predmetu. Takvo shvatanje iz pobijane presude očigledno je rezultiralo iz iedne sasvim pogrešne onservacije. Ono zamađliuie i zanemaruie osnovni smisao i suštinu prava odbrane

iz jedne saštine pogrešne opširivacije. Ono zamagľuje i zakomľuje osnovni smisao i sadržinu prava sudbine okrivljenog u krivičnom postupku, po kome okrivljeni nije dužan ni da iznese svoju odbranu niti da odgovara na postavljena pitanja, a ukoliko to i učini može izneti iskaz koji po njegovoj oceni olakšava njegov položaj okrivljenog obzirom na to zašto se okrivľuje i koji osnovne sumnje stoje protiv njega.

Pravno shvatanje sudova da je svedok ĐĐ protivpravno oduzeo i upotrebio traktor tuženog nema uporište u do sada utvrđenom činjeničnom stanju. Naime, u vreme šetnog događaja i nastale štete svedok ĐĐ je kod tuženog bio zaposlen i u konkretnom slučaju povereno mu čuvanje objekata i stvari domaćinstva tuženog. Pa i ukoliko nije bio ovlašćen da se traktorom služi, već samo da čuva kao i ostalu imovinu ne bi se radilo o protivpravnom držaocu (detendoru), odnosno o protivpravnom oduzimanju opasne stvari od imaoca (član 175). Naime, ne radi se o nameri protivpravnog prisvajanja navedene stvari, već samo da se njome posluži kao kod njega zaposlena osoba pa ukoliko i nije bila ovlašćena da se tom stvari služi. Istina radi se o povredi dužnosti čuvanja domaćinstva tuženog ali se ne radi o protivpravnosti oduzimanja opasne stvari od njenog vlasnika koja bi isključila njegovu odgovornost. U takvoj situaciji vlasnik bi objektivno odgovarao za prouzrokovanu štetu oštećenom iako konkretno traktor šetniku nije bio poveren, niti je upravljanje njime spadalo u njegov deo poslova odnosno dužnosti koje je preuzeo od vlasnika.

Imajući rečeno u vidu, Vrhovni sud je, u smislu člana 395. stav 2. ZPP, ukinuo obe nižestepene presude i predmet vratio na ponovno suđenje. U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti rečene nedostatke, na taj način što će ispitati sve činjenice i okolnosti važne za ocenu navoda iz žalbe i revizije, kao i primedbe ovog suda, kako bi tek onda odlučio o predmetu spora.

Predsednik veća-sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz